

лексична одиниця і є зразком для відтворення і повторення та зразком для аналогій. У концептуальній картині світу складні концепти моделюють у вигляді матричних моделей об'ємні події. Йдеться про багатовимірну комбінаторику простих понятійних сутностей, що входять до складу складних концептуальних моделей [3, с. 215].

Наявність в сучасній теорії словоскладання багатьох напрямків та підходів до вивчення природи композитів зумовлена самим феноменом складного слова, дослідження якого, на нашу думку, є перспективними з погляду взаємодії двох парадигм сучасної лінгвістики: когнітивної та структурно-семантичної, що сприятиме вирішенню й проблем, пов'язаних з процесом категоризації світу за допомогою мовних одиниць.

Список використаної літератури

1. Кочерган, М. П. *Слово і контекст (лексична сполучуваність і значення слова)*. Львів : ЛДУ, Вища школа, 1980. 184 с.
2. Селиванова, Е. А. *Когнитивная ономазиология* : монографія. Київ : Издательство украинского фитосоциологического центра, 2000. 248 с.
3. Селіванова, О. О. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми* : підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.

Петрова Анастасія

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В епоху інформації й швидкого поширення соціальних мереж критичне мислення є однією з ключових навичок, яку необхідно постійно розвивати майбутнім фахівцям для успішного вибудовування кар'єри й особистісного зростання. Більш того, за даними Всесвітнього економічного форуму вже котрий рік поспіль критичне мислення входить до п'ятірки найнеобхідніших навичок для затребуваних на ринку праці фахівців. Згідно аналізу науково-методичної літератури трактування поняття «критичне мислення» має деякі відмінності, але спільним у всіх науковців є вміння аналізувати, порівнювати, оцінювати інформацію й на цій основі робити власні висновки й приймати обґрунтовані рішення.

Ми підтримуємо думку українських дослідниць І. Козубської, І. Борковської, І. Антоненко щодо формування критичного мислення на рівні вищої освіти, зокрема на заняттях з англійської мови, що дозволить майбутнім фахівцям адаптуватися до інтелектуального інформаційного простору, а вміння розуміти й аналізувати інформацію англійською мовою сприятиме досягненню цієї мети [2].

Беручи до уваги напрацювання українських та зарубіжних учених [3; 4; 6] й спираючись на власний професійний досвід, можна виокремити певні практичні напрями формування критичного мислення здобувачів вищої освіти на заняттях з англійської мови.

Перш за все вважаємо доцільним упровадити в освітню програму дисципліну «Критичне мислення», пропонувати здобувачам вищої освіти курси й тренінги з критичного мислення, інфомедійної грамотності, активно імплементувати на заняттях проблемно-орієнтоване навчання. Ефективність такого навчання засвідчують результати досліджень викладачів кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету, проведених серед студентів 1-2 курсів згаданого вище освітнього закладу в процесі вивчення англійської мови для професійного спілкування [1; 5].

Варто також згадати певні методи та прийоми, які сприятимуть формуванню критичного мислення на заняттях з англійської мови. Сюди можна віднести загальновідомі методики круглого столу, «мозкового штурму», дискусійну панель, рольову гру.

Ці методи активного навчання вимагають аналізу, оцінки й прийняття самостійних рішень. Досить ефективними є індивідуальна й командна робота над проєктами, підготовка доповідей, розробка презентацій, написання есе, які потребують інтеграції знань з різних предметних галузей та надають студентам можливість самостійно здобувати знання.

Доречно в нашому контексті використовувати автентичні матеріали, а саме художні тексти, статті, відео сюжети, аудіо записи, подкасти, які через реальні ситуації спонукають мислити, аналізувати, інтерпретувати, порівнювати, узагальнювати, адаптувати до реалій українського суспільства, робити висновки.

Отже, формування критичного мислення здобувачів вищої освіти можуть забезпечити відповідно організовані заняття з англійської мови, на яких використовуватимуться творчі, проблемні, практичні завдання, в яких студенти є активними учасниками обміну думок й прийняття аргументованих самостійних рішень.

Список використаної літератури

1. Дмитренко, Н., Петрова, А. Застосування проблемних ситуацій для формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх учителів на заняттях з англійської мови. *Іноземні мови*. 2017. Вип. 3. С. 23-29.

2. Козубська, І., Борковська, І., Антоненко, І. Формування та розвиток критичного мислення студентів біоінженерних спеціальностей на заняттях з англійської мови для спеціальних цілей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 61(2). С. 215-220.

3. Мединська, С. Розвиток критичного мислення при формуванні іншомовної компетентності в підготовці фахівців для індустрії гостинності, туризму та міжнародного бізнесу. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. 2021. Вип.1(21). С. 198-202.

4. Філіпович, В., Подлесна, Г., Заїка, Т. Формування критичного мислення здобувачів вищої освіти. *Наукові перспективи*. 2022. Вип. 6(24). С. 596-609.

5. *Problem-based learning in teaching English as a foreign language: theoretical and practical issues* (Проблемно-орієнтоване навчання у викладанні англійської мови як іноземної: теоретичні і практичні питання): монографія / за заг. ред. Н. Є. Дмитренко. Вінниця : ФОП Т.П. Барановська, 2017. 164с.

6. Ventura, M., Lai, E., DiCerbo, K. *Skills for Today: What We Know about Teaching and Assessing Critical Thinking*. London: Pearson, 2017. 47 p.

Pysarchyk Olena

*National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

THE IMPACT OF LEARNER-CENTRED APPROACH ON LANGUAGE ACQUISITION: INCREASING ENGAGEMENT, MOTIVATION AND AGENCY

The purpose of this research is to study the learner-centred approach in language acquisition and its impact on learner's engagement, motivation and sense of agency. In acquiring a language, such a method that prioritises learners can have a major positive impact on motivation. Strategies centred around teachers are frequently used in traditional language teaching, which might underestimate the potential of individual students. The results of language acquisition are greatly influenced by the learners' involvement, motivation, and sense of agency.

The concept of learner-centredness is general and cannot be traced to one person or definition and includes a variety of educational methods and concepts which focus on the learner's engagement, autonomy, and individual experience of learning. The transition toward learner-centred methods originates from the ideas of educational physiologist Carl Roger, whose concepts of autonomy, motivation and freedom to learn have been adapted and used in other areas of education, such as language learning.

The key studies related to the learner-centred approach were conducted by a number of researchers, including A. Calvo, J. Hahn, & I. Podlášková, S. Mercer and others. This approach has gained significant support from various educational researchers and language-learning experts for its effectiveness in promoting language proficiency and communication skills, as well as “increasing engagement and motivation” [4].

In education and particularly language learning, learner-centred strategies have a variety of benefits including positive effect on students' motivation, engagement, and agency. This method promotes a sense of responsibility in students by allowing them to participate in their learning, which as a result motivates them to succeed [5]. According to Calvo [2] learner-centred approach to teaching a second language offers